

LOKALNA SAMOUPRAVA (POVZETEK)*

Nova ustava samostojne Republike Slovenije iz decembra leta 1991 je zagotovila državljanom pravico do lokalne samouprave. Osnovna oblika te samouprave je občina. Teze za bodoči zakon o lokalni samoupravi so določile, da mora imeti občina najmanj 3000 prebivalcev in izpolnjevati še nekatere osnovne pogoje za življenje občanov od trgovine in pošte, preko osnovne šole in komunalne uredjenosti do upravne zgradbe in banke.

V okviru občine odločajo prebivalci o skupnih javnih zadevah neposredno (zbori, referendum) ali posredno preko občinskih organov (svet, odbori, župan). Za tekoče odvijanje družbenega življenja je potrebno najpomembnejše odnose v občini urediti z zakonom. Pri tem je pomembna usklajenost zakonodaje o državni upravi in njeni teritorialni organiziranosti z zakonodajo o lokalni samoupravi.

Bistvo nove občine bo v poudarku na njeni resnični samoupravni naravi, saj je bila sedanja občina za reševanje lokalnih zadev prevelika. Nova občina se bo

osredotočila na komunalne, socialne in kulturne probleme svojih prebivalcev in ne bo več izvajalec državnih nalog. Država bo svoje pristojnosti izvajala prek upravnih okrajev, ki bodo večji od sedanjih občin.

Območje občine obsega naselje ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi. Nove občine se bodo ustanovile z zakonom, ki mu bo moral dati osnovo referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju.

Občina na območju mesta, kjer je potrebno enotno prostorsko in urbanistično urejanje, zadovoljevanje komunalnih potreb in planiranje razvoja, se lahko ustanovi kot mestna občina. Na mestno občino lahko država prenese opravljanje določenih nalog iz svoje pristojnosti. Mesto lahko dobi status mestne občine, če ima najmanj 10 000 prebivalcev, ali je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja. O statusu mestne občine odloči državni zbor.

Albin Igličar

* Povzetek avtorjevega predavanja v okviru Blaznikovega večera dne 21. maja 1992 v galeriji na Loškem gradu.